

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

NGUYỄN TIẾN DŨNG

**HOÀN THIỆN CÔNG TÁC QUẢN LÝ
THU BẢO HIỂM XÃ HỘI BẮT BUỘC
TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH PHÚ THỌ**

**LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ
CHUYÊN NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ**

THÁI NGUYÊN - 2017

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

NGUYỄN TIẾN DŨNG

**HOÀN THIỆN CÔNG TÁC QUẢN LÝ
THU BẢO HIỂM XÃ HỘI BẮT BUỘC
TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH PHÚ THỌ**

Chuyên ngành: Quản lý kinh tế

Mã số: 60.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. NGUYỄN THẾ PHÁN

THÁI NGUYÊN - 2017

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan luận án này là công trình nghiên cứu khoa học độc lập của riêng tôi, được thực hiện dựa trên cơ sở lý thuyết kết hợp với thực tiễn qua quá trình nghiên cứu khảo sát dưới sự dẫn dắt khoa học của PGS.TS Nguyễn Thế Phán.

Các số liệu sử dụng phân tích trong luận án có nguồn gốc rõ ràng, trung thực, đã công bố theo đúng quy định, các kết quả nghiên cứu trong luận án do tôi tự tìm hiểu, phân tích phù hợp với thực tiễn ở Việt Nam. Luận án này chưa từng được công bố trên bất kỳ nghiên cứu, phương tiện truyền thông nào khác.

Tôi xin hoàn toàn chịu trách nhiệm về lời cam đoan của mình!

Thái Nguyên, tháng 4 năm 2017

Tác giả

Nguyễn Tiến Dũng

LỜI CẢM ƠN

Lời đầu tiên, tôi luận văn xin trân trọng cảm ơn Ban Giám Hiệu, phòng Quản lý Đào tạo sau Đại học, trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh Doanh - Đại học Thái Nguyên, các Khoa, các thầy cô đã giảng dạy, hướng dẫn và tạo mọi điều kiện giúp đỡ tôi trong toàn khóa học, cung cấp kiến thức cần thiết, cơ sở lý luận khoa học để tôi có thể hoàn thành bài luận văn này.

Tôi xin trân trọng cảm ơn sự giúp đỡ, hướng dẫn chỉ bảo tận tình giúp đỡ của giáo viên hướng dẫn PGS.TS. Nguyễn Thế Phán để tôi có thể hoàn thành bài luận văn này.

Trong quá trình thực hiện đề tài, tôi còn được sự giúp đỡ và cộng tác của các đồng chí tại địa điểm nghiên cứu, đã tạo điều kiện mọi mặt giúp tôi phân tích số liệu để tôi hoàn thành nghiên cứu này. Tôi cũng xin cảm ơn sự động viên, giúp đỡ của bạn bè và gia đình đã giúp tôi thực hiện luận văn.

Bản thân tôi đã rất cố gắng xong không tránh khỏi những sai sót nhất định. Kính mong những ý kiến đóng góp của các thầy, cô giáo và các bạn đồng nghiệp.

Tôi xin trân trọng cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng 4 năm 2017

Tác giả

Nguyễn Tiến Dũng

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU, CHỮ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
DANH MỤC CÁC BIỂU ĐỒ VÀ SƠ ĐỒ	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Những đóng góp mới của luận văn	3
5. Bố cục của luận văn	4
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ CÔNG TÁC QUẢN LÝ THU BHXH BẮT BUỘC TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH.....	5
1.1. Tổng quan về BHXH	5
1.1.1. Một số khái niệm cơ bản về BHXH.....	5
1.1.2. Bản chất, chức năng, đặc điểm, đối tượng của BHXH.....	6
1.1.3. Vai trò của BHXH trong nền kinh tế thị trường	14
1.2. Tổng quan về quản lý thu BHXHBB trên địa bàn tỉnh.....	15
1.2.1. Khái niệm về quản lý thu BHXHBB.....	15
1.2.2. Vai trò của công tác quản lý thu BHXHBB.....	16
1.2.3. Các quy định pháp luật về công tác quản lý thu BHXHBB	19
1.3. Các yếu tố ảnh hưởng đến công tác quản lý thu BHXHBB trên địa bàn tỉnh.....	29
1.3.1. Các yếu tố chủ quan	29
1.3.2. Các yếu tố khách quan	31
Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU.....	32

2.1. Câu hỏi nghiên cứu	32
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	32
2.2.1. Phương pháp thu thập thông tin	32
2.2.2. Phương pháp tổng hợp thông tin.....	33
2.2.3. Phương pháp phân tích thông tin	33
2.3. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu	34
2.3.1. Chỉ tiêu đánh giá thực trạng công tác quản lý thu BHXH tại tỉnh Phú Thọ	34
2.3.2. Nguyên nhân dẫn đến những hạn chế trong công tác quản lý thu BHXHBB trên địa bàn tỉnh Phú Thọ	35
Chương 3: THỰC TRẠNG CÔNG TÁC QUẢN LÝ THU BẢO HIỂM BẮT BUỘC XÃ HỘI TRÊN ĐỊA BÀN TẠI TỈNH PHÚ THỌ ...	36
3.1. Giới thiệu chung về địa bàn tỉnh Phú Thọ	36
3.1.1. Các điều kiện tự nhiên.....	36
3.1.2. Tổng quan về kinh tế - xã hội tỉnh Phú Thọ	37
3.2. Đôi nét về BHXH tỉnh Phú Thọ.....	38
3.2.1. Lịch sử hình thành và phát triển.....	38
3.2.2. Mô hình, bộ máy tổ chức	39
3.3. Thực trạng công tác quản lý thu BHXHBB trên địa bàn tỉnh Phú Thọ... 41	
3.3.1. Lập kế hoạch quản lý thu BHXHBB	41
3.3.2. Tổ chức thực hiện quản lý thu BHXHBB	43
3.3.3. Đánh giá, kiểm tra giám sát quá trình thực hiện công tác quản lý thu BHXHBB	53
3.4. Đánh giá chung về thực trạng công tác quản lý thu BHXHBB	65
3.4.1. Những mặt đã đạt được.....	65
3.4.2. Những hạn chế và nguyên nhân.....	68
Chương 4: GIẢI PHÁP NHẪM HOÀN THIỆN CÔNG TÁC QUẢN LÝ THU BHXH BẮT BUỘC TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH PHÚ THỌ	74

4.1. Quan điểm, định hướng, mục tiêu quản lý thu BHXHBB tại tỉnh Phú Thọ.....	74
4.1.1. Quan điểm	74
4.1.2. Định hướng.....	75
4.1.3. Mục tiêu.....	76
4.2. Giải pháp nhằm hoàn thiện công tác quản lý thu BHXHBB trên địa bàn tỉnh Phú Thọ	77
4.2.1. Cải cách thủ tục hành chính	78
4.2.2. Đề ra lộ trình thực hiện kế hoạch	81
4.2.3. Nâng cao năng lực, trình độ chuyên môn	83
4.2.4. Thực hiện tốt công tác tuyên truyền chính sách BHXH	86
4.2.5. Tăng cường phối hợp giữa các cơ quan ban ngành có liên quan.....	88
4.2.6. Thay đổi, củng cố, hoàn thiện mô hình quản lý thu BHXHBB	89
4.2.7. Ứng dụng công nghệ thông tin trong việc thực hiện thu BHXH	91
4.2.8. Tăng cường công tác thanh kiểm tra, xử lý sai phạm bất cập.....	94
4.2.9. Tăng cường thu bằng các hình thức động viên, khuyến khích	96
4.3. Một số kiến nghị.....	97
4.3.1. Kiến nghị với Nhà nước và BHXH Việt Nam.....	97
4.3.2. Kiến nghị với cấp uỷ, chính quyền địa phương	100
KẾT LUẬN	102
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	105

DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU, CHỮ VIẾT TẮT

ASXH	: An sinh xã hội
BHTM	: Bảo hiểm thương mại
BHTN	: Bảo hiểm thất nghiệp
BHXH	: Bảo hiểm xã hội
BHXHBB	: Bảo hiểm xã hội bắt buộc
BHXHTN	: Bảo hiểm xã hội tự nguyện
BHYT	: Bảo hiểm y tế
BHYTTN	: Bảo hiểm y tế tự nguyện
ĐĐT	: Đảng, đoàn thể
ĐKKD	: Đăng ký kinh doanh
DNNN	: Doanh nghiệp Nhà nước
DNNQD	: Doanh nghiệp ngoài quốc doanh
HCSN	: Hành chính, sự nghiệp
NĐ	: Nghị định
NLĐ	: Người lao động
NN	: Nhà nước
NSNN	: Ngân sách Nhà nước
QĐ	: Quyết định
SDLĐ	: Sử dụng lao động
TT	: Thông tư
TW	: Trung ương
VN	: Việt Nam

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 3.1: Dự toán thu BHXHBB từ năm 2014 - 2016.....	42
Bảng 3.2: Số đơn vị và số lao động tham gia BHXH theo khối, loại hình.....	46
Bảng 3.3: Kết quả thu BHXHBB kế hoạch và thực tế từ năm 2014 - 2016...	54
Bảng 3.4: Kết quả thu BHXHBB từ năm 2013 - 2016	56
Bảng 3.5: Bảng so sánh tỷ lệ nợ đọng và tổng thu BHXHBB.....	62

DANH MỤC CÁC BIỂU ĐỒ VÀ SƠ ĐỒ

Biểu đồ 3.1: Kế hoạch và kết quả thu BHXHBB giai đoạn 2014 -2016	54
Biểu đồ 3.2: Kết quả thu BHXHBB từ 2013 - 2016 của tỉnh Phú Thọ	57
Biểu đồ 3.3: Kết quả thu BHXHBB từ 2013 - 2016 của tỉnh Phú Thọ	58
Sơ đồ 3.1: Mô hình tổ chức bộ máy BHXH tỉnh Phú Thọ	40
Sơ đồ 3.2: Tổ chức bộ máy quản lý thu BHXH.....	43
Sơ đồ 4.1: Mô hình thu BHXH	90